

In Memoriam Ferjan Ormeling

Op 18 juni zat de Geertekerk in Utrecht vol mensen die afscheid kwamen nemen van Ferjan Ormeling, die vijf dagen daarvoor op 82-jarige leeftijd was overleden. Familie en vrienden natuurlijk, burens en kennissen, en veel kartografen. Medewerkers van de Bos- en de Alcarta-atlas, *infographic*-redacteuren van de krant, academici, docenten, kaartcollectie-beheerders, historisch kartografen, van leeftijdgenoten tot net afgestudeerden. Het geeft aan hoeveel invloed Ferjan Ormeling heeft gehad op 'Kartografisch Nederland'.

Schoolkaarten en vooral -atlassen hebben altijd zijn grote aandacht gehad. Dat zal zeker te maken hebben met het feit dat zijn vader jarenlang hoofdredacteur van *de Bosatlas* is geweest. Zelf werkte hij ook mee aan die atlas tijdens zijn geografiestudie in Groningen. Hij promoveerde in Utrecht, bij professors Koeman en Blok, op toponiemen in minderheidstalen, zijn andere grote passie. In 1985 werd hij benoemd tot opvolger van Koeman als hoogleraar. Hij bouwde de specialisatie kartografie uit tot een volwaardig academisch curriculum, waarbij de technische kant (zowel de traditionele reprografie als de snel opkomende computers en software) werd gecombineerd met de cognitieve kant van het vak, kartografie als communicatiemiddel, met aandacht voor waarnemingspsychologie en gebruikersonderzoek. Hij was bestuurslid van vele gremia: de Nederlandse Vereniging voor Kartografie (NVK) en later Geo-Info Nederland, de International Cartographic Association (ICA) en de Verenigde Naties. Hij was daarbij het type dat buiten het spotlicht ijverde voor het belang van goede kaarten in het onderwijs en de pers. De boodschap die de kaart moet overbrengen, komt alleen over als je de juiste kartografische taal bezigt. Die inspanningen zijn meermalen erkend, onder andere ontving hij in 2017 de Plancius-medaille van het KNAG. Als laatste nog even over spelling. Als toponomie-expert was Ferjan natuurlijk meer dan gemiddeld geïnteresseerd in taal en heeft zich altijd hevig verzet tegen de spellingswijziging: 'Geografie wordt niet bestudeerd door cheografen, en dus zijn het kartografen, geen cartografen, die de kaart bestuderen.' •

Barend Köbben

FOTO: LASZLO ZENTAI/WIKIMEDIA COMMONS

FOTO: WILLEM BOTHERMAN

In een tijd dat Europa nauwelijks leefde bij AK, gaven Mamadouh en Van der Wusten duiding aan de ontwikkelingen

Vethmedaille

Voor hun pioniersrol in de ontsluiting van kennis over het reilen en zeilen van de Europese Gemeenschap ontvingen Virginie Mamadouh en Herman van der Wusten en op 26 juni de Veth-medaille van het KNAG. Vanaf september 2004 schreven ze zo'n honderd bijdragen in *Geografie*. Eerst onder de titel 'Besturen in Europa', later als 'Europese kwestie' en tegenwoordig zodra de actualiteit om een verhaal vraagt. In een tijd dat 'Europa' nauwelijks leefde in het aardrijkskunde-onderwijs, gaven zij duiding aan de ontwikkelingen. En dat deden ze ongelooflijk knap. Het duurt zo'n twee maanden om een

nummer van *Geografie* te maken. Dus steeds moesten ze in hun glazen bol kijken om te zien wat er zou gebeuren. Dan schreven ze een artikel over een onderwerp waarvan de redactie wel eens dacht 'ja en; speelt dit dan?' Vervolgens ging de tekst door de molen – het moest van de redactie altijd beknopter, strakker, soms juist met meer duiding. En dan, drie dagen nadat het blad op de deurmat viel, bleek het onderwerp in alle journaals langs te komen. Het tekent hoezeer de auteurs er bovenop zaten. Zo werd een hele generatie aardrijkskundedocenten bijgepraat over het belang van project Europa. Van harte gefeliciteerd. •

Shirah Buijnink bij een installatie waar stikstofdepositie gemeten wordt onder de bomen.

FOTO: ROBIN KANSTOOT